

er imidlertid flet. Enten er nu den ærede Minister gaet til sit Embede uden at kjende til dette Ansvar, han gif til, eller han har kjendt dette Ansvar; men naar han har undladt at gaa nogen af de to Veie, saa har han i ethvert Fald derved paadraget sig Ansvar for hver Skilling, han har udgivet uden Bevilling, og det bliver da ham og ikke hans Forgænger, der kommer til at bære Ansvaaret derfor. Det vil jo nærmere komme under Overveielse, hvorledes det i den Henseende hænger sammen; men efter min Formening kan det ikke siges, at de Foranstaltninger, der vare truffne af hans Forgænger, kan paalægge denne mere Ansvar eller i alt Fald væsentligt mere Ansvar end omtrent i Forhold til det Beløb, der maatte være udredet ved hans Afgang — maasse med Tillæg af den korte Tidsfrist, inden hvilken en ekstraordinær Rigsdag kunde høres —, medens Ansvaaret for Anvendelsen af de øvrige Summer utvivlsomt retlig maa lægges over paa den nuværende Minister. Det var dette Tillæg, som jeg i denne Sag vilde gjøre til, hvad det meget ærede Medlem for Mors (Schjørring) før tillod sig at udtale, og jeg skal tilføie endnu en Betragtning overfor dette Spørgsmaal. Vi have hørt ved adskillige Leiligheder — og navnlig ved een Leilighed —, at den nuværende høitærede Kirkeminister søler, at han har et særligt Kald. Jeg skal ikke omtale det Kald at udbrede Guds frygt, men blot det særlige Kald, som han har til at tilveiebringe Lydighed i alle Forhold. Jeg skal erkjende, at, naar man forstaar Begrebet Lydighed ret, saa er det et smukt Kald, som den høitærede Minister har taget med sig ind i sit vigtige Embede; men naar man vil fremme en Sag, saa er der Intet, der mere bidrager dertil, end selv at vise det gode Exempel. Nu maa det dog, som jeg før nævnte, erkjendes, at Grundloven er vor Færre i politisk Forstand. Den er vor øverste Myndighed, det er den, som vi Alle skulle lyde; men desom nu min Udbragning af de foreliggende Oplysninger er rigtig — og jeg tror ikke, den kan modsiges —, nemlig den, at den meget ærede Minister i en ikke uvæsentlig Grad har anvendt Penge, som ikke vare bevilgede, og som han ikke havde fjerneste konstitutionelle Ret til at vente, at Rigsdagen vilde vise ham den Lillid at bevilge bagefter, saa siger jeg, at jeg opfatter Lydigheden saaledes, at den høitærede Minister derigjennem har været ulydig imod den største Myndighed her i Landet, nemlig Grundloven (Hør! Hør!), og han har derved ikke vist det helbigste Exempel paa det, som han har sat til sit Kalds vigtige Formaal. Det er ikke just det politiske Moment i Sagen, men det er det ethiske Moment, som jeg derved berettiget har fremdraget, fordi det træder frem i vor Styrelse hertilands under saamange Former og i saamange Forhold, saa at man, imedens man tror at burde møde denne eller hin formentlige Ulydig-

hed eller formentlige Overtrædelse af en eller anden Form med Straf, dog ofte tilside sætter det mere Positive. Det er ofte Tilfældet, at man forbigaar det langt virkningsfuldere Ulydighedsmoment, naar det er udført af Andre, som man mindre vil træffe; men dette er jo ikke noget Særligt for os, thi det er jo nu engang saaledes i den hele Verden; det findes udtrykt ved et kjendt Ord, som jeg ikke her skal nævne. Det er jo imidlertid en Selvfølge, at, naar det træder saa grelt frem, som det gjør her paa det politiske Omraade, maa vi drage det frem, for at man kan blive klar paa, hvad at den Ulydighedstale betyder, navnlig anvendt — som den ofte bliver — af en vis Del af den offentlige Mening overfor den store Del af Befolkningen, som jeg tør næsten sige fremfor Alle elsker den lovlige Orden og som kun ønsker at støtte sig paa den, naar den forlanger Friheden høvdet og udvirket. — Naar jeg dernæst skal gaa over til at omtale andre Punkter i denne Tillægsbevillingslov, da møder jeg under § 8 en Post paa 25,000 Rd. Det er ikke noget lille Beløb; det er anvendt til Reiser og overordentlige Missioner. Man kunde vistnok med Rette sige her, som det siges i Anmærkningerne til det andet Punkt, som jeg nævnte, nemlig at Udgiften endnu ikke kan være opgjort. Man kunde altsaa med den samme Ret have opsat at forlange noget Beløb til dette Diemed, indtil General Raasløff var kommen tilbage. Det er jo forresten utvivlsomt, at man var klar paa, at det vilde blive en stor Udgift, men man kunde jo sige, at man ikke var klar paa, hoormeget det vilde blive, og at derfor opfattede man at forlange Noget. Det kan jo ganske vist være meget vigtige Interesser, som ere knyttede til denne Reise, men dermed er det ingenlunde bevist, at disse Interesser hænge saaledes sammen med de egentlige Regjeringsformaal, at Regjeringen uden i Forveien at søge Bevilling kunde se sig foranlediget til at udgive Pengene. Det er muligt, at det blot er den meget ærede Udenrigsminister, som vi have med at gjøre i dette Tilfælde; det er maasse ham, der har udfrevet denne Udgift med Finantsministerens Billigelse, eller han har maasse først faaet denne Billigelse, efter at Historien var færdig. Jeg tror imidlertid ikke, dette er Tilfældet. Jeg er tilbøielig til at tro, at den meget ærede Udenrigsminister er saa meget Forretningsmand, at han ikke vilde gaa ind paa en saa risikabel Forretning paa egen Haand, naar han let kunde skaffe sig Participanter, og jeg er derfor tilbøielig til at tro, at vi her staa overfor hele Regjeringen. Den ærede Regjering har utvivlsomt tiltraadt sin Styrelse i Kraft af den gamle eller en lignende Form, men i alt Fald i Kraft af den Tanke, som indeholdes i den af mig nævnte Form, som efter den Forklaring, som den har faaet efter de senere Aars konstitutionelle Kampe, betyder det Samme som, at den er dannet imod